

ORIGINAL ARTICLE**Identifying of Barriers to the Development of Natural Sports in Ardabil Province****Hamed Hashemi Shooshbolagh^{1*}, Farzad Nobakht², Abbas Naghizadeh-Baghi³**

1. Msc, Department of Sports Management, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

2. Professor, Department of Sports Management, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

3. Professor, Department of Sports Management, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

***Correspondence**

Hamed Hashemi Shooshbolagh
Email: hamedhashemi9978@gmail.com

Received: 13/Oct/2024

Accepted: 16/Oct/ 2025

Published Online: 22/May/2026

How to cite

Hashemi Shooshbolagh, H., Nobakht, F., & Naghizadeh-Baghi, A. (2026). Identifying of Barriers to the Development of Natural Sports in Ardabil Province. *Applied Research of Sport Management*, 14(4), 201-220.

EXTENDED A B S T R A C T**Introduction**

Nature-based sports have attracted increasing attention over the past decade as an important component of public sport participation and sustainable tourism development. These activities provide opportunities to improve physical and mental health while encouraging environmental awareness, social interaction, and regional economic development. Countries with rich natural resources have increasingly incorporated nature-based sports into their development strategies, recognizing their capacity to stimulate tourism, create employment opportunities, and improve the quality of life of local communities. Achieving these outcomes, however, requires appropriate infrastructure, effective management, environmental protection, and coordinated planning among the organizations involved.

Iran enjoys considerable natural diversity, creating favorable conditions for the expansion of nature-based sports. Ardabil Province, with its mountains, forests, rivers, hot springs, and protected natural areas, possesses substantial potential for developing a wide range of outdoor sport activities. Despite these advantages, the province has not experienced development proportional to its environmental capacity. Although participation in outdoor recreation has increased in recent years, many structural and managerial challenges continue to limit the effective utilization of existing resources.

Most previous studies have emphasized the tourism potential or recreational benefits of natural environments, while relatively few have examined the barriers that restrict the development of nature-based sports from the perspective of those directly engaged in this field. Since successful development depends on understanding these challenges before implementing policies and investment programs, identifying the existing barriers appears to be an essential step toward sustainable development. Therefore, the present study sought to identify the barriers to the development of nature-based sports in Ardabil Province using a qualitative phenomenological approach.

Methodology

The present study adopted a qualitative research design using phenomenology to explore the experiences and perceptions of individuals actively involved in nature-based sports in Ardabil Province. The study population consisted of specialists in nature-based sports, experienced athletes, tourism experts, managers of sport and tourism organizations, and leaders of nature tourism tours.

Participants were selected through purposive sampling because of their professional experience and familiarity with the research topic. Interviews

continued until theoretical saturation was achieved, resulting in the participation of sixteen individuals. Semi-structured interviews were used to collect data, allowing participants to explain their experiences and viewpoints in detail while maintaining consistency across the interview process.

Before conducting the interviews, participants were informed about the objectives of the study and assured that all information would remain confidential. With their consent, interviews were audio-recorded, transcribed verbatim, and subsequently analyzed using MAXQDA 20 software.

Data analysis was conducted through open and axial coding. Following repeated examination of the interview transcripts, 102 initial open codes were extracted. Similar concepts were then grouped according to their conceptual relationships, resulting in the identification of nine major categories representing the principal barriers to the development of nature-based sports in Ardabil Province.

Findings

Analysis of the interview data revealed that the barriers affecting the development of nature-based sports in Ardabil Province are multidimensional and closely interconnected. Although each barrier influences development independently, participants believed that many of these challenges reinforce one another and therefore require integrated solutions.

Among all identified categories, economic barriers were considered the most influential. Participants consistently referred to inadequate financial support, limited public investment, insufficient private-sector participation, and the high costs associated with developing and maintaining outdoor sport facilities. According to many interviewees, financial constraints have slowed infrastructure development and reduced opportunities for expanding nature-based sport activities.

Organizational barriers represented the second major category. Participants highlighted fragmented management structures, weak coordination among governmental organizations, overlapping responsibilities, lengthy administrative procedures, and the absence of comprehensive long-term planning. These issues have reduced the effectiveness of existing development programs and limited cooperation between the sport, tourism, and environmental sectors.

Cultural barriers also emerged as an important challenge. Interviewees noted that public awareness of the benefits of nature-based sports remains limited, while educational and promotional programs are insufficient to encourage broader participation. They further emphasized that outdoor recreation has not yet become an integral component of everyday lifestyle for many people in the province.

Environmental barriers constituted another major concern. Participants pointed to environmental degradation, inadequate conservation practices, seasonal weather conditions, and increasing pressure on natural ecosystems as factors limiting the sustainable development of outdoor sport activities. They stressed that environmental protection should accompany any future development strategy.

Infrastructure-related problems were also repeatedly mentioned during the interviews. Limited access roads, inadequate transportation systems, shortages of specialized facilities and equipment, insufficient accommodation services, and poor communication infrastructure were identified as important obstacles affecting both participants and organizers of nature-based sport events.

Social barriers included limited participation of local communities, insufficient cooperation among stakeholders, and inadequate community support for sport development initiatives. Participants believed that stronger community involvement could facilitate both environmental conservation and sport tourism development.

Safety issues also represented a significant challenge. The absence of well-equipped rescue teams, limited emergency response services, inadequate safety equipment, and insufficient risk management procedures reduce participants' confidence and may discourage wider participation in outdoor activities.

Individual barriers mainly reflected shortages of qualified instructors, insufficient professional training, limited technical knowledge, and inadequate

experience among some practitioners responsible for organizing nature-based sport programs.

Finally, legal barriers were associated with complicated licensing procedures, overlapping regulations, administrative bureaucracy, and the absence of comprehensive legal frameworks capable of supporting investment and facilitating sustainable development.

Overall, the participants ranked the identified barriers in the following order of importance: economic, organizational, cultural, environmental, infrastructural, social, safety, individual, and legal barriers.

Discussion and Conclusion

The findings of this study demonstrate that the development of nature-based sports in Ardabil Province is influenced by a network of interrelated barriers rather than by a single limiting factor. Financial constraints appear to affect many other dimensions by reducing investment in infrastructure, human resources, environmental protection, and organizational capacity. Consequently, improving financial support should be considered a priority for future development policies.

The results also underline the importance of organizational coordination. Since several governmental institutions are involved in managing sport, tourism, and natural resources, greater cooperation and integrated planning are necessary to avoid duplication of responsibilities and improve the efficiency of development programs.

Another important implication concerns public awareness and community participation. Expanding educational initiatives, strengthening media promotion, and encouraging local communities to participate in planning and implementation processes could improve both participation rates and public support for nature-based sports.

The study further suggests that sustainable development requires simultaneous investment in transportation infrastructure, sport facilities, accommodation services, safety systems, and environmental conservation. These elements should not be considered independently because deficiencies in one area may reduce the effectiveness of improvements in others.

Finally, simplifying legal procedures, encouraging private investment, and establishing supportive regulations may create a more favorable environment for developing nature-based sports across the province.

Overall, the findings indicate that realizing the considerable natural potential of Ardabil Province requires an integrated policy framework combining financial investment, organizational reform, environmental protection, infrastructure development, and community participation. Such an approach would not only facilitate the sustainable growth of nature-based sports but also strengthen sport tourism and contribute to the province's long-term social and economic development.

KEY WORDS

Obstacles, Development, Natural Sports, Ardabil.

«مقاله پژوهشی»

شناسایی موانع توسعه ورزش های طبیعی استان اردبیل

حامد هاشمی شوشبلاغ^{۱*}، فرزاد نوبخت^۲، عباس نقی زاده باقی^۳

چکیده

هدف از این پژوهش شناسایی موانع توسعه ورزش های طبیعی استان اردبیل می باشد. این پژوهش در قالب رویکرد کیفی و با استفاده از روش پدیدارشناسی انجام شد. جامعه آماری آن را کلیه متخصصان و ورزشکاران ورزش های طبیعی و گردشگری و مدیران و لیدرهای تورهای طبیعت گردی استان اردبیل تشکیل می دهند، با استفاده از نمونه گیری هدفمند و تا رسیدن به اشباع نظری تعداد ۱۶ مشارکت کننده انتخاب شدند. مشارکت کنندگان افرادی از جامعه پژوهش بودند که بیشترین اطلاع و تجربه را در خصوص موضوع تحقیق داشتند. ابزار تحقیق مصاحبه نیمه ساخت یافته بود با اطمینان از محرمانه بودن، مصاحبه ها ضبط گردید و سپس پیاده سازی و با استفاده از نرم افزار MAXQDA20 داده ها کدگذاری باز و محوری بعمل آمد. مطابق فرآیند روش شناختی نخست از دل داده های اولیه، کدهای مرتبط با موضوع مشخص شدند که تعداد ۱۰۲ کد باز به دست آمد. در گام بعدی، کدهای شناسایی شده بر اساس میزان تشابه مفهومی، دسته بندی و ترکیب شده و در قالب نه مانع اصلی برای توسعه ورزش های طبیعی استان اردبیل استخراج گردید. نتایج به دست آمده موانع توسعه ورزش های طبیعی استان اردبیل به ترتیب اهمیت شامل موانع اقتصادی، سازمانی، فرهنگی، زیست محیطی، زیرساختی، اجتماعی، ایمنی، فردی و قانونی می باشند.

واژه های کلیدی

موانع، توسعه، ورزش های طبیعی، اردبیل.

۱. کارشناسی ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

۲. استاد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

۳. استاد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

*نویسنده مسئول: حامد هاشمی شوشبلاغ
رایانامه:

hamedhashemi9978@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۲۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۷/۲۴

تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۵/۰۳/۰۱

استناد به این مقاله:

هاشمی شوشبلاغ، حامد؛ نوبخت، فرزاد و نقی زاده باقی، عباس (۱۴۰۵). شناسایی موانع توسعه ورزش های طبیعی استان اردبیل. پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۲۰۱-۲۲۰، (۴)۱۴.

مقدمه

شرکت و درگیر شدن در فعالیت بدنی در طول زندگی ممکن است به پیروی مداوم از یک سبک زندگی فعال در بزرگسالی کمک کند. (یاعلی و همکاران، ۱۳۹۸). همچنین در مورد ورزش می‌توان گفت که ورزش عبارت است از هر شکلی از فعالیت بدنی که از طریق مشارکت تصادفی یا سازمان‌دهی شده انجام می‌شود، به بهبود سلامت جسمی و روانی کمک می‌کند و روابط اجتماعی را شکل می‌دهد یا دلیل دستیابی به نتایج در تمامی سطوح رقابتی است (فلاح و همکاران، ۱۳۹۷). امروزه ورزش به‌عنوان ابزار چندبعدی تأثیرات مهم و سودمندی می‌تواند بر جای بگذارد که افراد از آن برای غلبه بر فشارهای جسمانی و روانی و اجتماعی استفاده می‌کنند. تحقیقات نشان داده است که پرداختن به تفریحات سالم، مانند فعالیت‌های ورزشی باعث تأثیر مثبتی در سلامت جسم و روان انسان می‌شود (مشایخی، ۱۳۹۸).

امروزه یکی از گسترده‌ترین رشته‌های ورزشی در جهان، رشته ورزش‌های طبیعی است. ورزش‌های طبیعی شامل کلیه فعالیت‌های خارج از زندگی شهری است که خارج از تمدن بشری و در طبیعت انجام می‌شود (شهیندی، ۱۳۹۶). در مورد رشته‌های برجسته در ورزش‌های طبیعی: پیاده‌روی در طبیعت، کمپینگ در طبیعت، سفر با کوله‌پشتی، شنا در طبیعت، قایقرانی، دوچرخه‌سواری در طبیعت، جنگل نوردی، صحرا نوردی، ماهیگیری، تپه نوردی، کوه‌نوردی، دامنه نوردی، سوارکاری می‌توان اشاره کرد (هیئت ورزش‌های همگانی شهرستان ساوه، ۱۳۹۸).

ورزش‌های خارج از منزل اغلب با عنوان «ورزش‌های طبیعی برچسب‌گذاری» می‌شوند (بورتولوتی، ۲۰۲۱)^۱. همچنین توسعه صنعتی، به‌طور خاص، شکل تجاری تفریح در فضای باز، گردشگری مبتنی بر طبیعت، به‌عنوان ابزاری برای تنوع بخشیدن به معیشت روستایی تلقی می‌شود. در نهایت، بحث‌هایی در مورد چگونگی اداره این بخش‌ها وجود دارد (مک‌کالو و

همکاران، ۲۰۱۸)^۲. در ادامه به تحقیقاتی که در این زمینه انجام شده است اشاره خواهد شد.

جاوید و همکاران (۱۴۰۰)، در پژوهشی با عنوان «تعیین شاخص‌های مؤثر بر الگوی فصلی بودن مقاصد گردشگری ورزشی مطالعه موردی؛ استان اردبیل» به این نتیجه یافتند که فصلی بودن می‌تواند اثرات اجتماعی و فرهنگی زیادی در مقاصد گردشگری بر جای بگذارد. اثراتی مانند کاهش رفاه اجتماعی، افزایش ناهنجاری‌های اجتماعی، نارضایتی گردشگران از جامعه میزبان و... در نتیجه مقاصد گردشگری استان اردبیل برای خروج از فصلی بودن باید ابتدا موانع موجود از جمله وضعیت جاده‌های ارتباطی و سیستم فرودگاهی را برطرف نماید.

همچنین در مورد گردشگری عابدی و همکاران (۱۴۰۰)، در تحقیق خود به موانع توسعه گردشگری ورزش‌های آبی-ساحلی در ایران پرداختند که نتایج به دست آمده بعد زیرساخت از بالاترین اهمیت در بین موانع گردشگری برخوردار است و برای پیشرفت گردشگری ورزش‌های آبی با حذف موانع به‌طور مثال ساخت‌وساز بی‌رویه در حریم دریا، عدم تفکیک اقامتگاه‌ها و قایقرانی و شنا و همچنین ناکافی بودن تجهیزات ناچیران غریق میسر می‌شود؛ همچنین برگزاری جشنواره‌ها و مسابقات ورزش‌های آبی ساحلی از راهکارهای توسعه گردشگری است.

به‌علاوه نظری و همکاران (۱۴۰۰)، در تحقیق خود به نقش امنیت در مقاصد رفتاری گردشگران ورزش‌های زمستانی (مورد مطالعه پیست اسکی تهران) پرداختند که هر چه ضریب امنیتی در یک محل بالاتر رود، گردشگران ورزشی بیشتری مایل به سفر به آن مکان خواهند بود، همچنین افزایش احساس امنیت روانی در پیست‌های اسکی احتمالاً تمایل آن‌ها برای بازگشت و استفاده مجدد از این پیست و در نتیجه توصیه آن به دیگران نیز افزایش می‌یابد.

در بحث تأثیر اقتصادی ورزش محمدی و میرتقیان رودسری (۱۴۰۰)، در پژوهشی با عنوان «بررسی نگرش عرضه‌کنندگان خدمات گردشگری به تأثیرات اقتصادی

از حد متوسط بودن سطح ناامنی در این منطقه برای گردشگری و جذب گردشگران اثر منفی خواهد گذاشت. نصیرزاده و همکاران (۱۳۹۸)، در پژوهشی با عنوان «موانع و چالش‌های بازاریابی ورزش دانشجویی (مورد مطالعه: دانشگاه پیام نور)» به این نتایج دست یافتند که عدم تخصیص منابع مالی برای توسعه و رشد ورزش دانشجویی در سطح بالایی وجود دارد همچنین نداشتن برنامه راهبردی و کاهش جذب حمایت‌کننده مالی و عدم برگزاری جلسات با سازمان‌های بازاریابی از مهم‌ترین چالش‌ها به حساب می‌آید.

در مورد توسعه گردشگری رستم کلایی و پورسلطانی زرنندی (۱۳۹۸)، در پژوهش خود به عوامل مؤثر بر توسعه گردشگری ورزشی با تأکید بر جاذبه‌های طبیعی ورزشی استان البرز به این نتایج دست یافتند که استان البرز با دارا بودن جاذبه‌های طبیعی زیاد می‌تواند زمینه جذب گردشگران ورزشی باشد. بنابراین برای توسعه گردشگری ورزشی در استان باید با تربیت نیروی انسانی، استخدام نیروی متخصص و تحصیل‌کرده، مدیریت صحیح، با تصمیمات و اقدامات مناسب زمینه پیشرفت و توسعه این صنعت را فراهم کرد.

همچنین رحمانی گرجی و همکاران (۱۳۹۸)، در پژوهشی با شناسایی فرصت‌ها و بهره‌گیری از آن‌ها در جهت توسعه ورزش‌های آبی و ساحلی شهرستان بابلسر عنوان به این نتایج دست یافتند که مهم‌ترین بعدها، بعد جغرافیایی-گردشگری و زیرساخت‌ها شناخته شده و رودخانه و وجود دریا و سواحل مهم‌ترین فرصت‌ها شناخته شده است.

در پژوهشی دیگر فراهانی و همکاران (۱۳۹۶)، در پژوهش خود با عنوان «وضعیت اجتماعی - اقتصادی شرکت‌کنندگان در ورزش همگانی کلان‌شهرها (سیاست‌ها، راهکارها و شاخص‌های کنترل)» به این نتایج دست یافتند که بیشترین شرکت‌کنندگان در طبقه پایین (۸/۵۳ درصد) و متوسط (۲/۴۳ درصد) قرار دارند و کمترین (۳ درصد) آمار متعلق به افراد در طبقه بالاست.

گردشگری ورزشی ساحلی در مقصد رامسر» به این نتایج دست یافتند که رابطه مستقیمی بین پذیرایی و تشریفات، مراکز خرید، اقامتی-رفاهی، تفریحی-ورزشی و نیز حمل‌ونقل با متغیرهای گردشگری ورزشی ساحلی و توسعه اقتصادی واحدهای ساحلی، در شهر رامسر وجود دارد و همچنین گردشگری ورزشی ساحلی بر عوامل توسعه اقتصادی به ترتیب تأثیر مربوط به ضریب تکاثر، درآمد و اشتغال بیشترین تأثیر توسعه را دارند.

سرلاب و همکاران (۱۳۹۹)، در پژوهشی با عنوان «مطالعه پیش‌بینانه توسعه گردشگری ورزشی استان آذربایجان شرقی» براساس ابعاد گردشگری، به این نتایج دست یافتند که برای پیش‌بینی عوامل مؤثر بر توسعه گردشگری ورزشی در استان آذربایجان شرقی، عوامل اجتماعی-فرهنگی و محیطی در ارتباط با جاذبه‌های طبیعی، ورزشی و زیرساختی می‌تواند اثربخشی بالایی داشته باشد. بر اساس نتایج رتبه‌بندی ویکتور^۱ از نظر کارشناسان عوامل فرهنگی-اجتماعی رتبه اول و عوامل ورزشی، زیست‌محیطی مرتبط با جاذبه‌های طبیعی و زیرساختی در رتبه‌های دوم تا چهارم قرار دارند.

در زمینه عوامل فردی و محیطی و همچنین ایمنی می‌توان اشاره کرد که طیبی (۱۳۹۹)، در پژوهش خود نقش عوامل فردی، محیطی و ایمنی درک شده بر قصد پیاده‌روی شهروندان به این نتایج دست یافت که عوامل فردی، محیطی و ایمنی بر قصد پیاده‌روی شهروندان تأثیرگذار است و همچنین ایمن‌سازی فضاهای شهری و ارتقای امنیت فضاهای ورزشی ارتباط تنگاتنگی با بهبود رفتارهای مرتبط با ورزش از جمله پیاده‌روی دارد.

همچنین سپیدنامه و بیگی (۱۳۹۸)، در پژوهشی با عنوان «بررسی دیدگاه‌های گردشگران ورزشی کوهنوردی ساکنین شهر ایلام در جهت برنامه‌ریزی گردشگری با تأکید بر امنیت گردشگران (مطالعه موردی: منطقه‌ی کوهستانی گچان)» به این نتایج دست یافتند که کوهنوردی و سلامت جسمی از مهم‌ترین انگیزه‌های گردشگران برای انتخاب این منطقه است و به دلیل بیش

همچنین هویم^۴ (۲۰۲۰)، پژوهشی با عنوان تفریح در فضای باز و رفتار مسئولانه محیطی به این نتیجه رسید که تفریحات در فضای باز باعث ارتقای مسئولیت‌پذیری محیط‌زیست می‌شود رفتار و مصاحبه‌ها نشان می‌دهد که پاسخ‌دهندگان نیز این باور را دارند. به‌طور گسترده‌ای اعتقاد بر این است که تفریحات در فضای باز باعث ترویج رفتار مسئولانه محیطی می‌شود. تفریح در فضای باز می‌تواند مبنایی برای توسعه درک از تعامل بین انسان و طبیعت باشد.

در مورد فواید ورزش روچر و همکاران^۵ (۲۰۲۰)، در تحقیق خود مزایای ورزش در فضای باز در فضاهای آبی مورد فعالیت‌های دریایی مدرسه در ویانا دو کاستلو به این نتایج دست یافتند که نتایج شواهد واضحی را در مورد مزایای اجتماعی برای کودکان و نوجوانان در سنین مدرسه نشان داد که با مشارکت در فعالیت‌های بیرون از خانه در فضاهای آبی هم در سلامت کلی و هم در تمام دسته‌های تحلیل‌شده زیر: سلامت روان و رفاه، آموزش، شهروندی فعال، اجتماعی رفتار و آگاهی محیطی بیش از ۴۰ درصد اظهار داشتند که به دلیل شرکت در برنامه، سلامت کلی آن‌ها در حال حاضر بسیار بهتر است (۱۳/۴ درصد) یا در حال حاضر تا حدودی بهتر است (۲۹/۹ درصد). به‌علاوه درای و جاگو^۶ (۲۰۱۹)، در پژوهشی با عنوان نقش مؤلفه‌های محیطی و اجتماعی در مدیریت طبیعت گردان ورزشی، به این نتیجه دست یافتند که اهمیت برنامه‌ریزی راهبردی و مدیریت محیطی منابع گردشگری، به‌طور چشمگیری در بخش صنعت ورزش گردشگری کشورهای در حال توسعه مورد تأکید قرار گرفته است.

علاوه‌بر این سیتکو و همکاران^۷ (۲۰۱۹)، اثرات کوهنوردی در ارتفاع بالا بر ترکیب بدن: یک مرور سیستماتیک به این نتایج دست یافتند که یازده مطالعه مشاهده‌ای معیارهای ورود را داشتند. همه مطالعات کاهش وزن را گزارش کردند، که پنج مورد از آن‌ها کاهش قابل‌توجهی

در پژوهش بعدی مرفولکی و همکاران (۲۰۲۳)^۱، در پژوهشی با عنوان گردشگری ورزشی به‌عنوان نیروی محرکه برای پایداری مقاصد به این نتایج دست یافتند که گردشگری ورزشی تخمین زده می‌شود که به ساخت یک هویت منحصربه‌فرد مرتبط با اهداف پایداری کمک کند. این منطقه زیبایی طبیعی و فرهنگی بزرگی را نشان می‌دهد که می‌توان با ابتکارات ورزشی بر آن تأکید کرد، در حالی که وقتی چنین تلاش‌هایی در برنامه‌های پایداری گسترده‌تر گنجانده شد، نمایه‌های مقصد را می‌توان به‌طور قابل‌توجهی ارتقا داد.

سیلوا و همکاران^۲ (۲۰۲۱)، پژوهشی با عنوان روشی برای شناسایی و ارزیابی شرایط برای انجام فعالیت‌های مرتبط با گردشگری در فضای باز و ورزشی: مورد شمال پرتغال به این نتایج دست یافتند که ارزیابی شرایط موجود به‌عنوان بخشی از فرآیندهای برنامه‌ریزی، تنظیم قوانین و دستورالعمل‌هایی را امکان‌پذیر می‌سازد که به‌طور مساوی به حفظ منابع طبیعی (به‌عنوان مثال، ظرفیت حمل گردشگر)، اجتناب از تخریب محیطی و اکولوژیکی و کمک می‌کند. علاوه‌بر این، در برنامه‌ریزی و مدیریت مقاصد گردشگری، ابزار پیشنهادی می‌تواند به تعریف استراتژی‌هایی با هدف توسعه و یا افزایش گردشگری در فضای باز و ورزشی کمک کند.

علاوه‌بر این پداگا و همکاران^۳ (۲۰۲۰)، در پژوهشی با عنوان ارزیابی سهم اقتصادی رویدادهای گردشگری ورزشی: رویکرد تحلیل ماتریس حسابداری اجتماعی منطقه‌ای به این نتایج دست یافتند که بیشتر تأثیر نسبی و نه فردی آن‌ها را بر اقتصاد منطقه‌ای کاستیل و لئون از طریق یک مدل ضرب‌کننده قیمت ثابت براساس ماتریس حسابداری اجتماعی منطقه‌ای بررسی می‌کند. نتایج نشان می‌دهد که رویدادهای گردشگری ورزشی ۳/۱ درصد از تولید ناخالص داخلی منطقه را تشکیل می‌دهند که اهمیت این بخش را برای اقتصاد آن برجسته می‌کند.

4. Høyem

5. Rocher et al

6. Dery & Jago

7. Sitko et al

1. Merfolk et al

2. Silva et al

3. Pedaga et al

در نتیجه «فضای آزاد عالی» می‌تواند به‌عنوان ابزاری قدرتمند برای کمک به مبارزه با شیوع روزافزون عدم تحرک فیزیکی و بیماری‌های غیرواگیر مورد استفاده قرار گیرد.

فعالیت‌های ورزشی به‌ویژه ورزش‌های طبیعی می‌تواند باعث بهبود سلامت جسمانی و روانی و همچنین ارتباطات اجتماعی افراد شرکت‌کننده در ورزش شود. یکی از استان‌های شمال غرب کشورمان ایران که دارای مناطق طبیعی زیادی است استان اردبیل می‌باشد. کوه سبلان واقع در استان اردبیل یکی از مناطق مهم ورزش‌های طبیعی برای کوه‌نوردی، کوه‌پیمایی، دامنه‌نوردی و ورزش‌های زمستانی است؛ که باعث تقویت سلامت جسمانی و تقویت ارتباطات اجتماعی در ورزش‌های گروهی می‌شود همچنین منطقه آوارس در دامنه‌های کوه سبلان منطقه مساعدی برای دامنه‌نوردی در فصل تابستان و ورزش‌های زمستانی مانند: اسکی در زمستان است و همچنین وجود دریاچه شورابیل در استان اردبیل برای ورزش‌های قایقرانی، غواصی مناسب است.

علی‌رغم وجود همه این ظرفیت‌ها برای توسعه ورزش‌های طبیعی متأسفانه توسعه‌چندانی صورت نگرفته است. در ارتباط با اهمیت و ضرورت تحقیق می‌توان گفت که استان اردبیل به علت دارا بودن مناطق طبیعی ویژه‌ای، مستعد گردشگری ورزشی-تفریحی و همچنین ورزش در طبیعت است. اما با توجه به منابع و پیشینه موجود توسعه‌چندانی در زمینه ورزش‌های طبیعی و گردشگری صورت نگرفته است. عدم برنامه‌ریزی درست و نداشتن برنامه‌ریزی همچنین عدم توسعه زیرساخت‌ها در این زمینه بی‌تأثیر نیست با توسعه عوامل محیطی و فردی و همچنین ایمنی در برخی مناطق گردشگری و ورزشی می‌توان در این زمینه توسعه چشمگیری پیدا کرد.

بهبود و توسعه ورزش‌های زمستانی در مناطق کوهستانی استان و تجهیز کردن این مناطق به استانداردهای روز دنیا باعث ایجاد زمینه ورود ورزشکاران در حوزه ورزش‌های زمستانی و همچنین گردشگران می‌شود. در حالی که درصد بیشتر درآمدهای حاصل از صنعت گردشگری ورزشی می‌تواند عاید شرکت‌های توریستی و همچنین خطوط هوایی، مراکز اقامتی ورزشی-

در توده بدون چربی و شش مورد کاهش در توده چربی را گزارش کردند. همچنین، سه مطالعه کاهش توده چربی و توده بدون چربی را گزارش کردند.

همچنین غفار و همکاران^۱ (۲۰۱۹)، پژوهشی با عنوان «مطالعه در مورد انگیزه و ترجیحات فعالیت در فضای باز» به این نتایج دست یافتند که پیشرفت، یادگیری و اجتماعی بودن، رشد مستقل و شخصی و آرامش انگیزه فعالیت در فضای باز را تشکیل می‌دهند. غالب‌ترین عامل، یادگیری و اجتماعی بودن و کمترین آن آرامش بود. همچنین ثابت شد که انگیزه تأثیر قابل توجهی بر ترجیح فعالیت دارد. اکثر کوهنوردان هنگام پیاده‌روی مایل به کشف و یادگیری چیزهای جدید بودند، که می‌تواند فرصتی برای مدیریت باشد تا جنبه رفتار پایدار در اطراف منطقه را اجتماعی کند. گورر و همکاران^۲ (۲۰۱۹)، در پژوهشی با عنوان «تأثیر سرسختی ذهنی افراد انجام‌دهنده ورزش در فضای باز بر مهارت‌های تصمیم‌گیری» آن‌ها به این نتایج دست یافتند که سرسختی ذهنی بر مهارت‌های تصمیم‌گیری هنگام انجام ورزش در فضای باز تأثیر می‌گذارد. سطح پایینی از همبستگی مثبت بین سرسختی ذهنی و مهارت‌های تصمیم‌گیری وجود دارد. تصور می‌شود که فصول و انواع ورزش‌های در فضای باز انجام شده بر این نتایج تأثیر دارد.

در مورد فواید ورزش چارونگسونگ و همکاران^۳ (۲۰۱۸)، در پژوهشی با عنوان «فواید روانی پیاده‌روی در مناطق جنگلی به این نتایج دست یافتند که راه رفتن در مناطق جنگلی» باعث کاهش خلق‌وخوی منفی و همچنین افسردگی و تنش اضطراب را کاهش می‌دهد. همچنین خشم و خصومت و خستگی و گیجی را بهبود می‌بخشد و روحیه مثبت و نشاط در شرکت‌کنندگان ایجاد می‌کند.

علاوه‌بر این گلدول و همکاران^۴ (۲۰۱۳)، در پژوهشی با عنوان «فضای باز: چگونه یک محیط ورزش سبز» می‌تواند برای همه مفید باشد به این نتایج دست یافتند که ترکیب هم‌افزایی ورزش و قرار گرفتن در معرض طبیعت و

1. Gaffar et al

2. Gorer et al

3. Song et al

4. Gladwell et al

مشارکت‌کنندگانی انتخاب شدند که بیشترین اطلاع و تجربه را در خصوص موضوع تحقیق داشتند که با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند مشارکت‌کنندگان انتخاب شدند. حجم نمونه به اشباع نظری سؤالات بستگی داشت به این ترتیب که هرگاه محقق به این نتیجه رسید که پاسخ سؤالات به جواب‌های سایر مشارکت‌کنندگان شباهت دارد و داده‌های جدیدی در آن‌ها وجود ندارد و اشباع نظری تحقق یافته است، تعداد مصاحبه‌ها را کافی دانسته و دست از ادامه مصاحبه برداشت (چارمز، ۲۰۰۶) در این تحقیق تعداد مشارکت‌کنندگان وقتی به ۱۶ نفر رسید اشباع نظری حاصل شد. ابزار اندازه‌گیری این پژوهش، مصاحبه نیمه ساخت بود و با اطمینان از محرمانه بودن، مصاحبه‌ها ضبط گردید و سپس پیاده‌سازی و با استفاده از نرم‌افزار MAXQDA20 داده‌ها کدگذاری بازگردیدند و داده‌های جمع‌آوری شده به اجزای مفهومی کوچک تجزیه شدند. در این مطالعه برای بررسی روایی تحقیق از داور بیرونی استفاده شد و دو نفر داور بیرونی تحقیق را زیر نظر داشتند و نظرات مشاوره‌ای می‌دادند، این افراد سودی از پژوهش نداشتند. همچنین برای بررسی پایایی با توجه به نظر سیلورمن سه نفر از متخصصین کدگذاری داده‌ها را انجام دادند و نتایج کدگذاری بیش از ۸۳ درصد کدهای باز باهم یکسان بودند.

سؤالات نیمه ساختاریافته:

۱. آیا موانع محیطی و مکانی در ورزش در طبیعت وجود دارد ۲. آیا موانع اجتماعی و فرهنگی در توسعه ورزش در طبیعت وجود دارد ۳. آیا موانع اقتصادی در توسعه ورزش در طبیعت وجود دارد ۴. آیا موانع ایمنی و فردی در توسعه ورزش در طبیعت وجود دارد ۵. مهم‌ترین موانع توسعه ورزش در طبیعت چه چیزی هستند؟ روش دقیق اجرای تحقیق ۱. انتخاب مشارکت‌کنندگان برای مصاحبه با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند ۲. انجام مصاحبه و ضبط تمامی مراحل مصاحبه ۳. تبدیل تمام مصاحبه به متن و انتقال گفتگوهای مصاحبه بر روی کاغذ ۴. استفاده از نرم‌افزار MAXQDA20 و انجام کدگذاری باز ۵. رسیدن به اشباع نظری در مصاحبه و اتمام مرحله کدگذاری باز ۶. انجام کدگذاری محوری ۷. ارزیابی روایی ۸. ارزیابی پایایی ۹. ارائه گزارش تحقیق. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار

تفریحی شود. نکته مثبت این تحقیق این است که افزایش تعداد گردشگران و همچنین افراد فعال در زمینه ورزش‌های طبیعی باعث افزایش درآمد حاصل از آن برای استان اردبیل می‌شود. در نتیجه استان اردبیل می‌تواند قطب گردشگری در این زمینه باشد و همچنین قرار داشتن استان اردبیل در نقشه جغرافیایی مستعد ورزش‌های طبیعی مانند کوهنوردی و قایقرانی و ورزش‌های زمستانی می‌تواند ورزشکاران بیشتری در این زمینه پرورش داد. نکته منفی این است که عدم توجه به گردشگری و منابع طبیعی موجود و ورزش‌های طبیعی و همچنین نداشتن برنامه‌ریزی و عدم توسعه زیرساخت‌های ورزشی و گردشگری باعث می‌شود از درصد ورزشکارانی که در این زمینه فعالیت دارند کاهش و مراکزی که به‌عنوان خدمات گردشگری و مسافرتی و خدمات اقامتی و ورزشی فعالیت می‌کنند به‌مرور باعث کاهش درآمد و فعالیت این مراکز و در نتیجه باعث تعطیلی مراکز می‌شود و داشتن فعالیت ورزشی در مناطق طبیعی که در استان اردبیل وجود دارد می‌تواند فوایدی همچون سلامتی و سبک زندگی سالمی را به دنبال داشته باشد همچنین مدیران ورزشی و شرکت‌های مسافرتی، مراکز اقامتی و ورزشی از نتایج حاصل از این تحقیق می‌تواند در زمینه توسعه گردشگری ورزشی استفاده کنند.

در کل با توجه به مشکلات و موانعی که باعث مانع توسعه ورزش‌های طبیعی شده است در زمینه ورزش‌های طبیعی در استان اردبیل پژوهشی صورت نگرفته است لذا در این تحقیق به دنبال شناسایی موانع توسعه ورزش‌های طبیعی در استان اردبیل هستیم. بنابراین سؤال اصلی این است که چه عواملی مانع توسعه ورزش‌های طبیعی در استان اردبیل شده‌اند؟

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر کیفی - پدیدارشناسی و از لحاظ هدف کاربردی می‌باشد که اطلاعات به صورت میدانی و از طریق مصاحبه نیمه ساخت یافته انجام شد. جامعه آماری این پژوهش شامل متخصصان و ورزشکاران ورزش‌های طبیعی و گردشگری و مدیران و لیدرهای تورهای طبیعت‌گردی و نمونه‌گیری به صورت هدفمند انجام شد و

یافته‌های پژوهش

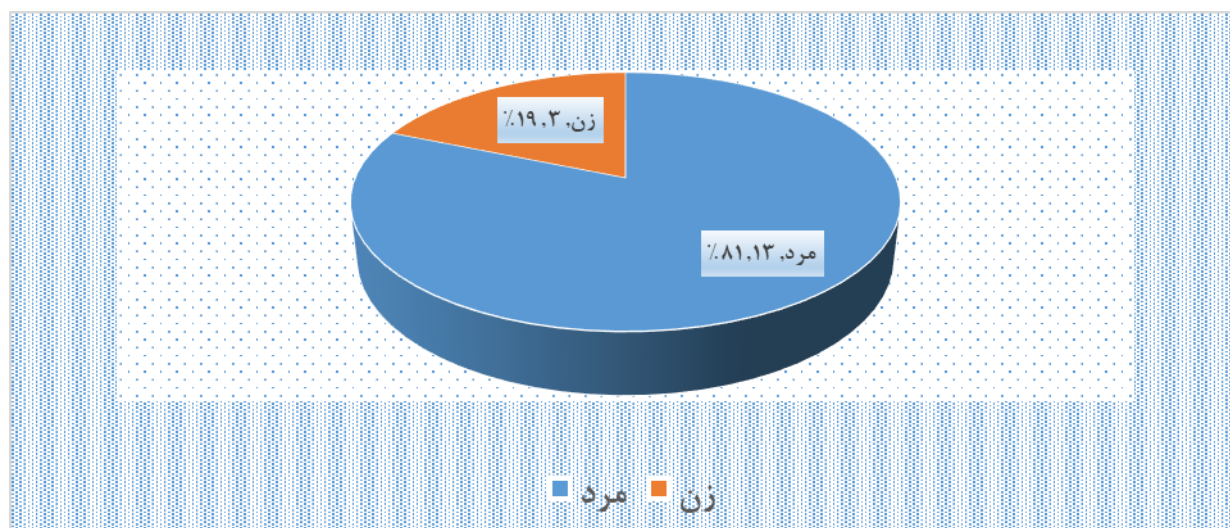
در بخش اول به توصیف داده‌های آماری مربوط به مشارکت‌کنندگان اشاره می‌شود و در بخش دوم، با روش تحلیل محتوا به دنبال استخراج مفاهیم اولیه از واحدهای معنایی هستیم تا در بخش‌های بعد آن‌ها را دسته‌بندی نموده و مقولات را به دست آوریم.

با توجه به نتایج به دست آمده از تعداد ۱۶ نفر، جنسیت مشارکت‌کنندگان تعدد ۱۳ نفر (۸۱/۲۵ درصد) مرد و تعداد ۳ نفر (۱۸/۷۵ درصد) زن بودند.

MAXQDA20 استفاده شد. در مرحله کدگذاری باز متن بر اساس واحدهای معنایی بخش‌بندی می‌شود تا مقوله‌های کانونی برای شکل‌گیری مفاهیم شناسایی گردد. در مرحله کدگذاری محوری مقولات به دست آمده از طریق کدگذاری باز در نظامی منطقی و براساس نزدیکی و مشابهت پیوند می‌خورند و با همدیگر ترکیب و مونتاژ می‌شوند تا تصویر مفهومی-نظری شکل گیرد. در این مرحله محقق برای اینکه بتواند با کدهای کمتری کار کند ضمن بازبینی و بازخوانی چندباره متن داده‌ها، کدهای با محتوی مشترک را در هم ادغام می‌کند (بواج، ۲۰۱۰).

جدول ۱. فراوانی و درصد فراوانی جنسیت مشارکت‌کنندگان

جنسیت مشارکت‌کنندگان	تعداد	درصد
مرد	۱۳	۸۱/۲۵
زن	۳	۱۸/۷۵
جمع	۱۶	۱۰۰

شکل ۱. نمودار فراوانی و درصد فراوانی جنسیت مشارکت‌کنندگان

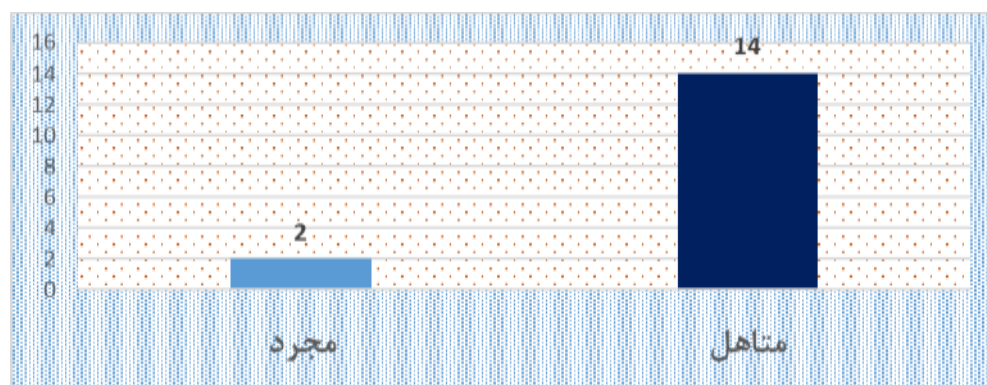
وضعیت تأهل مشارکت‌کنندگان

مشارکت‌کنندگان تعداد ۱۴ نفر (۸۷/۵۰ درصد) متأهل و تعداد ۲ نفر (۱۲/۵۰ درصد) مجرد بودند.

با توجه به نتایج به دست آمده از تعداد ۱۶ نفر

جدول ۲. فراوانی و درصد فراوانی وضعیت تأهل مشارکت‌کنندگان

وضعیت تأهل	فراوانی	درصد
متأهل	۱۴	۸۷,۵۰
مجرد	۲	۱۲,۵۰
جمع	۱۶	۱۰۰

شکل ۲. نمودار فراوانی وضعیت تأهل مشارکت‌کنندگان

تک‌تک اسناد را مورد تحلیل تماتیک یا تحلیل محتوای پنهان قرار می‌دهد و مفاهیم یا کد اولیه به دست می‌آید. مطابق فرآیند روش‌شناختی نخست از دل داده‌های اولیه، کدهای مرتبط با موضوع مشخص شدند که تعداد ۱۰۲ کدباز به دست آمد. در جدول ۳ کدهای باز و مفاهیم اولیه استخراجی از مصاحبه به‌طور خلاصه ارائه شده است.

کدگذاری باز

با توجه به نظر سالدانا (۲۰۱۴)، در این مرحله پژوهشگر متون حاصل از مصاحبه را وارد نرم‌افزار مکس کیو دی‌ای نسخه ۲۰۲۰ نموده و سپس آن را بارها مطالعه می‌کند و بخش‌های مهم را که حاوی اطلاعات است را از سایر بخش‌هایی که اهمیت اطلاعاتی ندارد جدا می‌کند و

جدول ۳. کدهای باز و مفاهیم اولیه استخراجی از مصاحبه

کدها	p1	p2	p3	p4	p5	p6	p7	p8	p9	p10	p11	p12	p13	p14	p15	p16	شماره
نبود انگیزه	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3
کار زیاد	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
مشارکت افراد بومی	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
برگزاری نمایشگاه	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
علاقه فردی	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3
برگزاری مسابقات	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
تنبلی	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
برگزاری جشنواره‌ها	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
بی‌توجهی به مقررات	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
سرمای استان	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
کمبود وقت	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
نظارت بر برنامه	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
برنامه‌ریزی استراتژیک	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
مربی‌ان متخصص	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2
تابلوهای ایمنی	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
حیوانات وحشی	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
گروه امداد	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
هدف‌گذاری	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	4
راه‌های مواصلاتی	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
پناهگاه	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
اراده سیاسی	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
امنیت روانی	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
فصلی بودن	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
برنامه‌ریزی	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	3
انجمن ورزش در طبیعت	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
بیماری	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3
جایزه	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1

کدها	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P14	P15	P16	جمع
حمل و نقل	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	5
هیئت ورزش‌های همگانی	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	5
تبلیغات	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	5
کرایه خودرو	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2
وضعیت مالی	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
کلاس‌های توجیهی	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
عدم سرمایه‌گذاری	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
ویزا و روایدید طبیعت گران	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
کمپ‌های گردشگری	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
جذب سرمایه‌گذار	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
زیرساخت‌های فرودگاهی	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
لغو پروازها	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
عدم اختصاص پروازهای زیاد	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
عدم راه‌اندازی قطار	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
وضعیت جاده‌ها	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	3
گردشگران خارجی	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
مدیران	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	4
مقصد گردشگری	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
نگرش مردم	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	7
عدم آگاهی مردم	0	1	1	0	2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	8
فرهنگ عمومی	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	5
کم‌توجهی مدیران	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
بیمه ورزشی	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
هزینه ورزش	1	2	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	2	0	15
حمایت مالی	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	6
نیروی انتظامی	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
مکان طبیعی	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	5
جمع	۱۴	۲۰	۱۰	۱۱	۱۹	۱۰	۳۲	۱۲	۱۰	۲۲	۱۱	۱۳	۱۱	۱۴	۱۳	۱۳	۲۳۵

در جدول چهار به چند مورد از موانع گفته شده توسط مصاحبه‌شوندگان اشاره شده است.

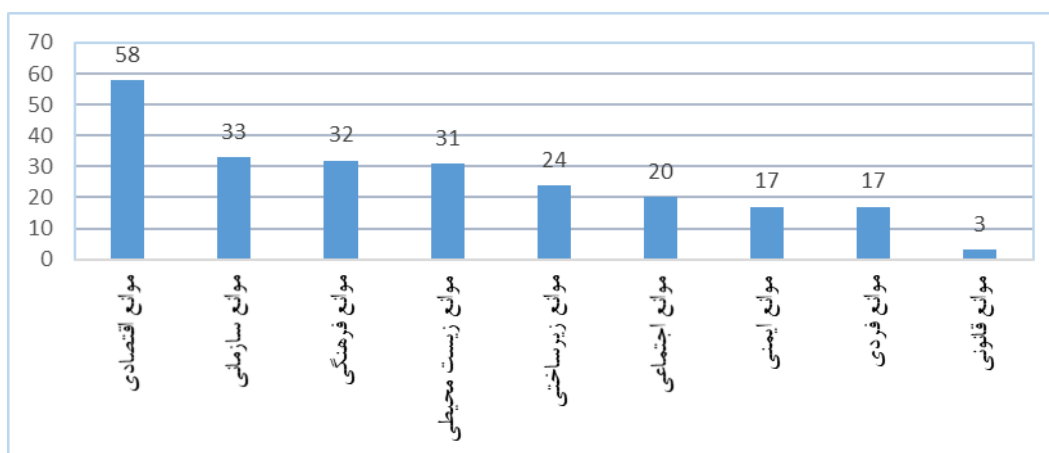
جدول ۴. واحدهای معنایی و کدهای باز

کدهای باز	واحدهای معنایی
امنیت	بله به هر حال کاستی‌هایی داریم و بایستی مسئولین و اشخاصی که دست‌اندار هستند این موارد را درست کنند مخصوصاً موانع مثلاً موانع مکانی، در اردبیل آلان از لحاظ امنیت فقط شورابیل دارای امنیت است و بقیه موانع به اصطلاح یک مقدار مردم آگاهی از آن‌ها ندارند و مردم به صورت شخصی می‌روند.
نیروی انتظامی	بله موانع اجتماعی خیلی زیاد است بعضاً مناسبت‌هایی که دوستان جمع می‌شوند تشریف ببرند به هر حال با وسیله نقلیه متفاوت، که می‌بینیم عوامل انتظامی و بعضاً عوامل نظامی درگیر می‌شوند در حالی که یک موردی خاصی وجود ندارد. اذیت می‌کنند که مشکل ایجاد می‌کنند.
حمایت مالی	هیچ‌یک از نهادها و ارگان‌ها و سازمان ورزش و جوانان هیچ کدام کمک و حمایت نمی‌کنند. یعنی مردم خودشان به جلو پیش می‌روند. من حدوداً ۷ ساله که در طبیعت حضور دارم و هیچ کمکی ندیدم. این نشان می‌دهد که مسئولان ما ضعیف هستند و ما در واقع همه‌چیز را با هزینه کاملاً شخصی انجام می‌دهیم.
هزینه ورزش	موانع اقتصادی نقش بیشتری دارد مخصوصاً آلان در این وضعیت در چهار پنج سال گذشته که قیمت ارز شدیداً بالا رفته است.
تورم	

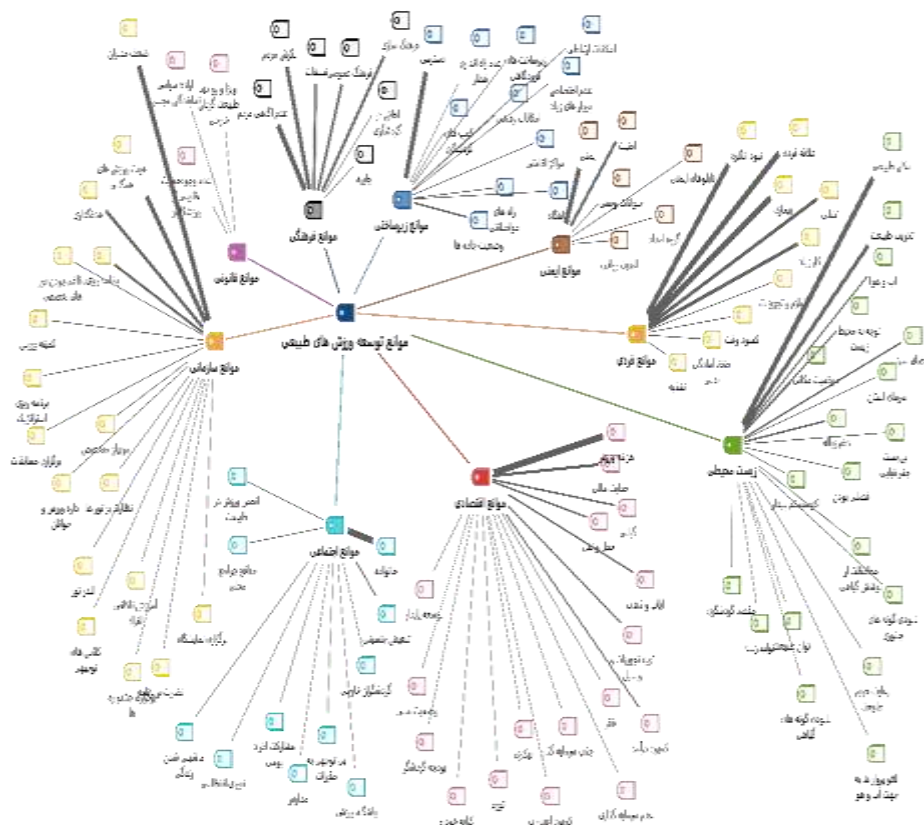
مقولات و کدگذاری محوری

بعد از اینکه کدها به کدهای اولیه بر اساس رویدادها و واقعیات، برچسب زده شد، کدهای اولیه شکل گرفتند. سپس سه نفر از خبرگان، کدهای اولیه را بررسی و براساس کدگذاری‌های خود روی اسناد، مورد تغییر و تعدیل قرار دادند. بنابراین در بخش کیفیت‌سنجی کدهای اولیه از روش تثلیث یا مثلث سازی بهره گرفته شده است.

حال باید بر اساس نظریه اشتراوس و کوربین (۲۰۰۳) ارتباط بین کدهای اولیه بررسی و دسته‌هایی ایجاد شوند که مقوله خوانده می‌شود. در گام بعدی، کدهای شناسایی شده بر اساس میزان تشابه مفهومی، دسته‌بندی و ترکیب شده و در قالب نه مانع اصلی برای توسعه ورزش‌های طبیعی استان اردبیل استخراج گردید.

شکل ۳. نمودار موانع توسعه ورزش‌های طبیعی استان اردبیل

شکل ۴. نمودار درختی موانع توسعه ورزش‌های طبیعی استان اردبیل

اردبیل باشد و نگرش مردم نسبت به ورزش و نوع نگاه افراد به ورزش به اندازه مطلوب رشد نداشته است. همچنین نتایج نشان داد تبلیغات در زمینه ورزش‌های طبیعی تأثیر مهمی دارد. از سوی دیگر پایین بودن فرهنگ عمومی و نیز باید فرهنگ‌سازی شود از مهم‌ترین مانع در توسعه ورزش‌های طبیعی به شمار می‌آید که با فرهنگ‌سازی از سنین پایین و آگاه‌سازی مردم از تأثیر ورزش بر سلامتی و تبلیغات مرتبط با ورزش می‌توان تا حدودی کمک ساز باشد. پیش‌بینی عوامل مؤثر بر توسعه گردشگری ورزشی در استان آذربایجان شرقی، عوامل اجتماعی-فرهنگی و محیطی در ارتباط با جاذبه‌های طبیعی، ورزشی و زیرساختی می‌تواند اثربخشی بالایی داشته باشد سرلاب و همکاران (۱۳۹۹) نتایج این بخش از مطالعه با نتایج تحقیقات سرلاب و همکاران (۱۳۹۹)، همخوانی داشت.

موانع زیست‌محیطی

نتایج نشان داد یکی از موانع مهم توان طبیعی و تخریب طبیعت و همچنین نابودی گونه‌های گیاهی و جانوری هستش که با استفاده بیش از حد از توان طبیعت ایجاد می‌شود. مورد دیگر مربوط به تولید و دفع زباله طبیعت گردان می‌شود که با انبوهی از زباله باعث تخریب محیط طبیعی می‌شوند و عدم محافظت از پوشش گیاهی و رعایت حریم طبیعت در طبیعت‌گردی یکی از موانع به شمار می‌رود همچنین به خاطر فصلی بودن ورزش در استان اردبیل و آب و هوای استان اردبیل به نسبت ایام سال سرد هستش باعث موانعی در این زمینه شده است که مشارکت‌کنندگان اشاره کردند. فصلی بودن می‌تواند اثرات اجتماعی و فرهنگی زیادی در مقاصد گردشگری بر جای بگذارد. اثراتی مانند کاهش رفاه اجتماعی، افزایش ناهنجاری‌های اجتماعی، نارضایتی گردشگران از جامعه میزبان و... در نتیجه مقاصد گردشگری استان اردبیل برای خروج از فصلی بودن باید ابتدا موانع موجود از جمله وضعیت جاده‌های ارتباطی و سیستم فرودگاهی را برطرف نماید جاوید و همکاران (۱۴۰۰) که با فرهنگ‌سازی و ایجاد قوانینی در مناطقی که پوشش طبیعی دارند و آموزش افراد می‌تواند در این زمینه کمک ساز باشد. نتایج این بخش از مطالعه با نتایج تحقیقات سیلوا و همکاران

ورزشی می‌تواند کمک ساز باشد. عدم تخصیص منابع مالی برای توسعه و رشد ورزش دانشجویی در سطح بالایی وجود دارد همچنین نداشتن برنامه راهبردی و کاهش جذب حمایت‌کننده مالی و عدم برگزاری جلسات با سازمان‌های بازاریابی از مهم‌ترین چالش‌ها به حساب می‌آید نصیرزاده و همکاران (۱۳۹۸). نتایج این بخش از مطالعه با نتایج تحقیقات محمدی و میرتقیان رودسری (۱۴۰۰)، لوئیس‌ای پداگا و همکاران (۲۰۲۰)، نصیرزاده و همکاران (۱۳۹۸) همخوانی داشت.

موانع سازمانی

نتایج نشان داد که عدم توجه مدیران و مسئولان به وجود پتانسیل‌های طبیعی در طبیعت برای ورزش می‌تواند از موانع توسعه این ورزش باشد و هیئت‌ها به خاطر مشکلات شخصی و همچنین به کار نبردن از افراد متخصص عامل مهم دیگری نیز هست. نداشتن هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی از موانع توسعه ورزش‌های طبیعی استان اردبیل می‌باشد.

اهمیت برنامه‌ریزی راهبردی و مدیریت محیطی منابع گردشگری، به‌طور چشمگیری در بخش صنعت ورزش گردشگری کشورهای در حال توسعه مورد تأکید قرار گرفته است درای و جاگو (۲۰۱۹)؛ و همچنین ناکافی نبودن تورهای تخصصی از موانع توسعه ورزش‌های طبیعی و گردشگری به حساب می‌آید که با افزایش تورهای تخصصی و همچنین تور لیدرها می‌توان به بهبود این رشته کمک کند. همچنین برنامه‌ریزی استراتژیک و نظارت بر برنامه از مشکلاتی بود که در این نتایج به دست آمد. همچنین نتایج نشان داد نبود مربیان متخصص در امر گردشگری و ورزشی یکی دیگر از موانع به حساب می‌آید که با تربیت مدیران و متخصصان ورزشی و با طراحی برنامه‌ریزی هدفمند و کاربردی در برخی مناطق طبیعی می‌تواند کمک ساز باشد. نتایج این بخش از مطالعه با نتایج تحقیقات عابدی و همکاران (۱۴۰۰)، درای و جاگو (۲۰۱۹)، همخوانی داشت.

موانع فرهنگی

نتایج تحقیق نشان داد که عدم آگاهی مردم می‌تواند مهم‌ترین دلیل عدم توسعه ورزش‌های طبیعی در استان

(۲۰۲۱)، جاوید و همکاران (۱۴۰۰)، سرلاب و همکاران (۱۳۹۹)، همخوانی داشت.

موانع زیرساختی

نتایج نشان داد که در این بخش مهم‌ترین موانع عدم داشتن آزادراه هست و همچنین عدم راه‌اندازی قطار و عدم اختصاص پروازهای زیاد که باعث عدم رشد صنعت گردشگری در استان اردبیل می‌شود از سویی اگر بخواهیم گردشگری خارجی رو توسعه بدهیم باید زیرساخت‌های فرودگاهی رو توسعه بدهیم که این موارد موانع هستند و همچنین فصلی بودن باعث نارضایتی می‌شود و برای اینکه در استان اردبیل از فصلی بودن خارج شویم بایستی وضعیت فرودگاه ارتقاء یابد و همچنین وضعیت جاده‌ها بهتر شود. برای توسعه گردشگری ورزشی در استان باید با تربیت نیروی انسانی، استخدام نیروی متخصص و تحصیل کرده، مدیریت صحیح، با تصمیمات و اقدامات مناسب زمینه پیشرفت و توسعه این صنعت را فراهم کرد زرنندی (۱۳۹۸). نتایج نشان داد نبود راه‌های مواصلاتی نزدیک به پناهگاه‌ها از موانع موجود به شمار می‌آید و بعضاً با کمبود یک سری امکانات زیرساختی و اقامتی و ارتباطی مواجه هستیم و نیز امکانات رفاهی و بهداشتی و ایمنی (جز در معدود مکان‌ها) تقریباً صفر است که با ایجاد امکانات رفاهی و اقامتی در مناطقی که فاقد این امکانات هستند می‌تواند کمک ساز باشد. نتایج این بخش از مطالعه با نتایج تحقیقات عابدی و همکاران (۱۴۰۰)، سرلاب و همکاران (۱۳۹۹)، زرنندی (۱۳۹۸)، همخوانی داشت.

موانع اجتماعی

نتایج تحقیق نشان داد که عدم شرکت خانواده‌ها در ورزش و برنامه‌های طبیعت‌گردی به دلیل رفتارهای خارج از عرف و ضداجتماعی و محدودیت‌های اجتماعی و پوششی در برخی از رشته‌های ورزشی مانند دوچرخه‌سواری و قایقرانی از موانع هست و همچنین نبودن باشگاه‌های تخصصی در زمینه طبیعت‌گردی و کوهنوردی یکی از موانع این بخش به حساب می‌آید. عدم رعایت قانون توسط برخی از مردم باعث ایجاد خطر در برخی از رشته‌های ورزشی مانند دوچرخه‌سواری می‌شود و ماشینی شدن زندگی باعث کاهش فعالیت‌های ورزشی شده که در این امر مشارکت افرادی

بومی می‌تواند مهم باشد که با آموزش افراد و همچنین وجود باشگاه‌های تخصصی می‌تواند کمک ساز باشد. راه رفتن در مناطق جنگلی، باعث کاهش خلق و خوی منفی و همچنین افسردگی و تنش اضطراب را کاهش می‌دهد. همچنین خشم و خصومت و خستگی و گیجی را بهبود می‌بخشد و روحیه مثبت و نشات در شرکت‌کنندگان ایجاد می‌کند چارونگسونگ و همکاران (۲۰۱۸). نتایج این بخش از مطالعه با نتایج تحقیقات سرلاب و همکاران (۱۳۹۹)، چارونگسونگ و همکاران (۲۰۱۸)، همخوانی داشت.

موانع ایمنی

نتایج تحقیق نشان داد که پایین بودن ضریب ایمنی در برخی از ورزش‌ها مانند دوچرخه‌سواری جاده‌ای از سویی و بالا بودن ضریب ایمنی در یک محل باعث می‌شود گردشگران ورزشی بیشتری تمایل سفر به آن مکان خواهند بود. هر چه ضریب ایمنی در یک محل بالاتر رود، گردشگران ورزشی بیشتری مایل به سفر به آن مکان خواهند بود، همچنین افزایش احساس امنیت روانی در پیست‌های اسکی احتمالاً تمایل آن‌ها برای بازگشت و استفاده مجدد از این پیست و در نتیجه توصیه آن به دیگران نیز افزایش می‌یابد نظری و همکاران (۱۴۰۰). همچنین نبود تابلوهای ایمنی و با نصب تابلوهای ایمنی برای آگاه‌سازی در مسیر قله و در مسیرهای پرتگاه‌ها و مسیرهایی که رفت آمد حیوانات مانند خرس و نبود گروه امداد در بعضی مناطق طبیعی باید گروه امداد داشته باشیم خدایی ناکرده زمان سعود اگر اتفاقی برای کسی بیافتد بلافاصله بتوانیم عکس‌العمل نشان بدیم و از اتفاق ناگوار جلوگیری بکنیم. نتایج این بخش از مطالعه با نتایج تحقیقات نظری و همکاران (۱۴۰۰)، طیبی (۱۳۹۹)، همخوانی داشت.

موانع فردی و قانونی

نتایج نشان داد نبود انگیزه و علاقه فردی، تنبلی و یا کار زیاد و کمبود وقت عواملی هست که باعث عدم شرکت افراد در ورزش‌های طبیعی می‌شوند که با برگزاری جشنواره‌ها می‌تواند تا حدودی باعث شرکت افراد شود. ترکیب هم‌افزایی ورزش و قرار گرفتن در معرض طبیعت و در نتیجه «فضای آزاد عالی» می‌تواند به‌عنوان

پیشنهادهای کاربردی

۱. حمایت مالی از ورزشکاران صورت گیرد و یا در مکان‌های ورزش با احداث مراکز گردشگری، تفریحی- ورزشی سبب اشتغال افراد در این مراکز شوند.
۲. ایجاد فروشگاه‌های تجهیزات ورزشی در جهتی مختلف استان برای دسترسی بیشتر.
۳. حمایت مسئولان از ورزشکاران و همچنین برنامه‌ریزی در جهت توسعه ورزش‌های طبیعی در استان اردبیل و تشویق و حمایت از بخش خصوصی برای ساخت مراکز تفریحی در مسیرهای مناطق طبیعی.
۴. اقدام مسئولان و هیئت‌های مرتبط با ورزش جهت افزایش آگاهی مردم نسبت به ورزش کردن با استفاده از تبلیغات و فرهنگ‌سازی در این زمینه و همچنین برگزاری همایش‌ها برای تأثیر ورزش بر سلامتی.
۵. آموزش و پرورش مدیران و متخصصان در زمینه ورزش.
۶. ایجاد کلاس‌های توجیهی و آموزشی و تدوین منابع اطلاعاتی درست در زمینه ورزش‌های طبیعی.
۷. توسعه زیرساخت‌های ورزشی و گردشگری برای بهره‌مندی بیشتر از این امکانات.
۸. ایجاد راه‌های ارتباطی مواصلاتی برای سهولت بیشتر به مراکز و مکان‌های ورزشی گردشگری.
۹. تسهیل راه‌های هوایی افزایش پروازهای هوایی برای رونق صنعت گردشگری ورزشی.
۱۰. ایجاد اماکن رفاهی- امکاناتی در محل‌های گردشگری- ورزشی از جمله سرویس بهداشتی، آب آشامیدنی، مراکز اقامت.
۱۱. ساخت برنامه‌های آموزشی برای نحوه چگونگی استفاده از طبیعت و جلوگیری از آسیب و تخریب بی‌رویه به طبیعت و تدوین قوانین مشخص.
۱۲. ایجاد و نصب تابلوهای ایمنی و راهنمایی در مسیر طبیعت‌گردان و کوهنوردان همچنین مستقر شدن گروه‌های امدادی در این مسیرها و بالا بردن ضریب امنیت و حضور تور لیدر جهت آگاهی دادن.
۱۳. تسهیل در دریافت ویزا برای گردشگران خارجی.

ابزاری قدرتمند برای کمک به مبارزه با شیوع روزافزون عدم تحرک فیزیکی و بیماری‌های غیرواگیر مورد استفاده قرار گیرد. فعالیت‌های ورزشی به‌ویژه ورزش‌های طبیعی می‌تواند باعث بهبود سلامت جسمانی و روانی و همچنین ارتباطات اجتماعی افراد شرکت‌کننده در ورزش شود گلدول و همکاران (۲۰۱۳) و همچنین در مورد بیماری متأسفانه لزوم این فعالیت‌ها معمولاً بعد از بروز انواع بیماری‌ها جدی گرفته می‌شود در حالی که باید این فعالیت‌ها به‌عنوان عامل پیشگیری از بیماری‌ها مدنظر قرار گیرد همچنین عدم حمایت ورزشکاران از سوی قانونمندان و همچنین اراده سیاسی برای توسعه ورزش‌های طبیعی و عدم سهولت در تهیه ویزا و روادید برای ورود طبیعت گردان خارجی از موانع به دست آمده هستند. نتایج این بخش از مطالعه با نتایج تحقیقات میریام روچر و همکاران (۲۰۲۰)، طیبی (۱۳۹۹)، گورر و همکاران (۲۰۱۹)، چارونگسونگ و همکاران (۲۰۱۸)، همخوانی داشت.

با توجه با نتایج به دست آمده از بین موانع به دست آمده موانع اقتصادی و قانونی بیشترین اهمیت را دارد که با حمایت مسئولان از ورزشکاران و همچنین حمایت از بخش خصوصی برای ساخت مراکز تفریحی در مسیرهای مناطق طبیعی و همچنین حمایت مالی در این زمینه و در بخش موانع زیرساختی به توسعه زیرساخت‌های ورزشی و گردشگری ایجاد راه‌های ارتباطی مواصلاتی برای دسترسی راحت به مکان‌های طبیعی ورزشی گردشگری در طبیعت می‌توان ورزش‌های طبیعی در این استان را رشد و توسعه داد.

همچنین در بخش موانع زیست‌محیطی، اجتماعی و فرهنگی و سازمانی با آموزش و تربیت مربیان و متخصصان ورزشی می‌توان تا حدودی این رشته ورزشی را گسترش داد و با آموزش افراد نسبت به نحوه چگونگی استفاده از طبیعت و جلوگیری از تخریب طبیعت باعث استفاده مفیدتری از طبیعت می‌شود. همچنین در بخش موانع ایمنی و فردی با توجه به نتایج با ایجاد و نصب تابلوهای ایمنی و راهنمایی و مستقر شدن گروه‌های امدادی در مسیرهای طبیعی و مسیرهای گردشگران ورزشی می‌توان از خطرات احتمالی در این مسیرها جلوگیری کرد.

سپاسگزاری

از استادان عزیز و تمام افرادی که با ارائه اطلاعات

درست این تحقیق را راهنمایی نمودند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

References

- Abedi, M., Farzan, F., Dosti, M., & Hanrour, A. (2021). Obstacles to the development of water-beach sports tourism in Iran. *Tourism Management Studies (Tourism Studies)*, 16(54), 207-234. (In Persian) <https://doi.org/10.22054/tms.2021.12792>
- Alibeigi, J., & Sepidnameh, B. (2018). Examining the opinions of mountaineers from the residents of Ilam city in order to plan tourism with an emphasis on the safety of tourists (case study: Gachan mountain region). *Environmental Science and Technology*, 22(11 (serial 90)), 201-216. (In Persian)
- Amin Rostam Kalaei, N., & Poursoltani Zarandi, H. (2018). Factors affecting the development of sports tourism with an emphasis on the natural sports attractions of Alborz province. *Applied research of sports management*, 8(2), 109-116. (In Persian) DOI: [10.30473/arism.2020.6456](https://doi.org/10.30473/arism.2020.6456)
- Bortolotti, A. (2021). Perspectives on outdoor sports: uncertainty between nature and culture. *Journal of Physical Education & Sport*, 21.
- Dery F., Jaco M.M. (2019), Role of environmental and social components in sports tourism management. *Journal of sports tourism management*, 23(34): 290-302
- Fallah, Z. A., Samadi, E.A., & Askari, E. (2017). Development strategies of rural sports with emphasis on native and local sports (case study of Golestan province). *new approaches in sports management*, 6(23), 73-87. (In Persian) (2017). Development strategies of rural sports with emphasis on native and local sports (case study of Golestan province). *new approaches in sports management*, 6(23), 73-87. (In Persian)
- Farahani, A., Adel Khani, A., & Mousavi Nasab, F. (2016). Socio-economic status of participants in public sports in big cities (policies, strategies and control indicators). *New approaches in sports management*, 5(16), 61-75. (In Persian)
- Gaffar, V., Yuniawati, Y., & Ridwanudin, O. (2019). A study of outdoor recreation motivation and activity preferences. *Journal of Southwest Jiaotong University*, 54(3). DOI:[10.35741/issn.0258-2724.54.3.23](https://doi.org/10.35741/issn.0258-2724.54.3.23)
- Gladwell, V. F., Brown, D. K., Wood, C., Sandercock, G. R., & Barton, J. L. (2013). The great outdoors: how a green exercise environment can benefit all. *Extreme physiology & medicine* 2(1), 3. DOI: [10.1186/2046-7648-2-3](https://doi.org/10.1186/2046-7648-2-3)
- GÜRER, B., KARABABA, E. M., & CANLI, E. (2019). The Effect of Mental Toughness of Individuals Doing Outdoor Sports on their Decision-Making Skills. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 21(1), 144-154. <https://doi.org/10.15314/tsed.543888>
- Høyem, J. (2020). Outdoor recreation and environmentally responsible behavior. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 31, 100317. <https://doi.org/10.1016/j.jort.2020.100317>
- Javed, M., Bagheri, Q., Moghadamzadeh, A., Asadi, H., & Almasi, H. (2021). Determining the effective indicators on the seasonal pattern of sports tourism destinations, a case study; Ardabil province. *Journal of Sports Management*, 13(2), 539-546. (In Persian) <https://doi.org/10.22059/jsm.2020.293457.2369>
- McCullough, B. P., Bergsgard, N. A., Collins, A., Muhar, A., & Tyrväinen, L. (2018). The impact of sport and outdoor recreation (Friluftsliv) on the natural environment. *MISTRA The Swedish Foundation for Strategic Environmental Research*.
- Meshaikhi, M (2018). *SWOT analysis of the development of the sports tourism industry in Zahedan province*, MSC thesis, Islamic Azad University. (In Persian)
- Mohammadi, M., & Mirtoghian Rudsari, S. M. (2021). Investigating the attitude of tourism service providers to the economic effects of beach sports tourism in the destination of Ramsar. *Geographical Studies of Coastal Areas*, 2(3), 5-30. (In Persian) DOI: [10.22124/gscsj.2021.20540.1098](https://doi.org/10.22124/gscsj.2021.20540.1098)

- Morfoulaki, M., Myrovali, G., Kotoula, K.-M., Karagiorgos, T., & Alexandris, K. (2023). Sport Tourism as Driving Force for Destinations' Sustainability. *Sustainability*, 15(3), 2445. <https://doi.org/10.3390/su15032445>
- Nasirzadeh, A. M., Farahani, Z., & Soltanian, L. (2018). Obstacles and challenges of student sports marketing (case study: Payam Noor University). *Applied Research of Sports Management*, 8(1 (29)), 43-56. (In Persian) DOI: [10.30473/arsm.2019.5844](https://doi.org/10.30473/arsm.2019.5844)
- Nazari, S., Karoubi, M., & karazmoudeh, L. (2021). The Role of Security on the Behavioral Intentions of Winter Sports Tourists (Case of Study: Tehran Ski Resorts). *Social Welfare Quarterly*, 21(81), 241-286. (In Persian) DOR: [20.1001.1.17358191.1400.21.81.2.5](https://doi.org/10.17358/191.1400.21.81.2.5)
- Pedauga, L. E., Pardo-Fanjul, A., Redondo, J. C., & Izquierdo, J. M. (2020). Assessing the economic contribution of sports tourism events: A regional social accounting matrix analysis approach. *Tourism Economics*, 28(3), 599-620. <https://doi.org/10.1177/1354816620975656>
- Rahmani-Gorji, M., Tabesh, S., Nasralahzadeh, F., & Dosti, M. (2018). Identifying opportunities and taking advantage of them for the development of water and beach sports in Babolsar city. *Iranian Journal of Marine Sciences and Techniques*, 18(3), 43-60. (In Persian) DOI: [10.22113/jmst.2019.143614.2188](https://doi.org/10.22113/jmst.2019.143614.2188)
- Rocher, M., Silva, B., Cruz, G., Bentes, R., Lloret, J., & Inglés, E. (2020). Benefits of Outdoor Sports in Blue Spaces. The Case of School Nautical Activities in Viana do Castelo. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(22), 8470. <https://doi.org/10.3390/ijerph17228470>
- Sarlab, R., Alipour Nadinloui, Z., & Dehghanpouri, Horiya. (2019). Predictive study of sports tourism development in East Azerbaijan province based on tourism dimensions. *Sports Marketing Studies*, 1(4), 115-97. (In Persian) <https://www.doi.org/10.34785/J021.2020.419>
- Saveh City Public Sports Board (2018) (sfas.ir). (In Persian)
- Shahbandi Masoumeh (2016), Exercising and Exercising in Nature, Public Sports Magazine, Sports Radio. (In Persian)
- Silva, G., Correia, A., Rachão, S., Nunes, A., Vieira, E., Santos, S., Soares, L., Fonseca, M., Ferreira, F. A., Veloso, C. M., Carrança, P., & Fernandes, P. O. (2021). A Methodology for the Identification and Assessment of the Conditions for the Practice of Outdoor and Sport Tourism-Related Activities: The Case of Northern Portugal. *Sustainability*, 13(13), 7343. <https://doi.org/10.3390/su13137343>
- Sitko, S., Cirer-Sastre, R., & López Laval, I. (2019). *Effects of high altitude mountaineering on body composition: a systematic review*. *Nutrición Hospitalaria*. <https://doi.org/10.20960/nh.02582>
- Song, C., Ikei, H., Park, B.-J., Lee, J., Kagawa, T., & Miyazaki, Y. (2018). Psychological Benefits of Walking through Forest Areas. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 15(12), 2804. <https://doi.org/10.3390/ijerph15122804>
- Tayyibi, B. (2019). The Model Presents the Role of Individual, Environmental and Perceived Safety Factors on Citizens' Walkin. *Sports Psychology Studies*, 9(31), 167-176. (In Persian) DOI: [10.22089/spsyj.2019.7517.1805](https://doi.org/10.22089/spsyj.2019.7517.1805)
- Yaali, R., Timuri, N., & Bagheri, S. (2018). The Effect of Training Method (Linear and Nonlinear) on Student Participation Motivation in Physical Education Class. *Sports Psychology Studies*, 8(30), 205-220. (In Persian) DOI: [10.22089/spsyj.2019.7880.1850](https://doi.org/10.22089/spsyj.2019.7880.1850)